

Sygn. akt V CSK 276/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku A. R.

przy uczestnictwie K. L.

o stwierdzenie nabycia spadku po E. W.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 listopada 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 3 lutego 2015 r., sygn. akt II Ca 1093/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach może zostać oparte rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uczestnik postępowania K. L. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 3 lutego 2015 r. wydanego w sprawie z wniosku A. R. o stwierdzenie nabycia spadku po E. W.. Wyrokiem tym Sąd Okręgowy w Opolu oddalił apelację uczestnika K. L. od postanowienia Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich z dnia 12 czerwca 2014 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, mianowicie – wykładni art. 952 § 1 k.c. co do rozumienia przesłanki obawy rychłej śmierci spadkodawcy. Ponadto, zdaniem skarżącego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na naruszenie: art. 952 § 1 k.c., art. 382 k.p.c. i art. 382 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c., art. 670 k.p.c., prowadzące do ustalenia, pomimo opinii biegłego sądowego, że u zmarłej E. W. zaistniała obawa rychłej śmierci.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym, jeżeli skarżący powołuje się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, powinien wykazać, że wskazany przepis

prawa, niejednolita wykładnia wskazanego przepisu wywołuje rozbieżności w orzecnictwie sądów, które należy przytoczyć, (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepubl.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, niepubl.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia tych wymagań. Jednocześnie trzeba uwzględnić, iż w judykaturze Sądu Najwyższego zdecydowanie przeważa pogląd, że przesłanka istnienia obawy rychłej śmierci jest spełniona, gdy subiektywne przekonanie spadkodawcy, że wkrótce umrze, oparte jest na obiektywnych okolicznościach je uzasadniających (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2000 r., I CKN 875/98; z dnia 7 lutego 2004 r., III CK 328/02; z dnia 8 lutego 2006 r. II CSK 128/05; z dnia 15 lutego 2008 r., I CSK 381/07; z dnia 11 marca 2009 r., I CSK 321/08; z dnia 3 grudnia 2010 r., I CSK 37/10, niepubl.). Natomiast spełnienie tych przesłanek zależy od konkretnych okoliczności faktycznych sprawy.

Zgodnie z przyjętym w orzecnictwie Sądu Najwyższego poglądem, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powinien w oddzielnym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, bez potrzeby głębszej analizy oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2012 r., III CSK 121/12, niepubl.; z dnia 4 grudnia 2012 r., I CSK 302/12, niepubl.; z dnia 11 marca 2014 r., III SK 65/11, niepubl.).

Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika wprost, że doszło do kwalifikowanego naruszenia prawa, zwłaszcza jeśli uwzględni się wywody Sądu drugiej instancji dotyczące roli sądu w zakresie ustaleń faktycznych i oceny zebranego materiału dowodowego.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c.

